

SIGURNOST I ZAŠTITA NA RADU

Uređuje: Indira Aurer Jezerčić

O REACHU smo svi čitali, obaveze su se činile komplicirane i svakako skupe.

I dalje je tako, a koji su krajnji rokovi i gdje se mogu dobiti najbolje informacije, opisala je sažeto u ovom broju naša kolegica Gordana Joka, koja ima višegodišnje iskustvo kao odgovorna osoba za kemikalije u proizvodnji, uvozu/izvozu, veleprodaji i maloprodaji te u izradi dokumentacije za kemijske proizvode.

Indira Aurer Jezerčić

REACH, registracija tvari, zadnji rok: 1. 6. 2018.

|| G. Joka *

GJ Consulting
Prilaz baruna Filipovića 15
10 000 Zagreb

REACH (Registracija, evaluacija, autorizacija i ograničavanje kemikalija) opće je prihvaćena i primjenjiva Uredba (EZ) br. 1907/2006 koja ima cilj prikupljanje podataka o kemikalijama radi zaštite ljudskog zdravlja i okoliša. Izravno se primjenjuje na sve države članice Europske unije te na Island, Lihtenštajn i Norvešku (ugovor o Europskom gospodarskom prostoru).

Registracija tvari

REACH propisuje postupke za prikupljanje i procjenu podataka o svojstvima tvari i opasnostima koje mogu predstavljati. Europska agencija za kemikalije (ECHA) nadležna je za registraciju tvari, zaprima i procjenjuje podatke o tvarima. Registracija tvari obavlja se putem IT-alata tako da se podatci o tvarima unose, izmjenjuju i pohranjuju. Na mrežnim stranicama ECHA-e dostupni su svi potrebni alati za registraciju tvari. Sve se dokumentira u registracijskom dosjeu. Za registraciju tvari naplaćuje se pristojba. Konačan rezultat rada je, uz plaćanje određene pristojbe, da se svakoj tvari dodjeljuje registracijski broj. Jedna tvar = jedan registracijski broj. Slika 1 prikazuje gdje u STL-u možemo pronaći podatak vezan za registraciju.

Tvrtke su dužne znati koje su obveze i potrebne radnje te moraju planirati rokove za njihovo obavljanje. Kako bi se tvar/i registrirale potrebne su: osnovne informacije o tvarima, odgovarajuće analize (testovi), praćenje vodiča koje ECHA objavljuje na mrežnim stranicama, usluge konzultanata, povezanost s tvrtkama koje su već registrirale tvari.

ODJELJAK 1. IDENTIFIKACIJA TVARI / SMJESE I PODATCI O TVRTKI / PODUZEĆU

1.1.	Identifikacija proizvoda	
	Naziv tvari:	ACETON
	EC broj:	200-662-2
	Sinonimi:	propan-2-on; propanon
	Kataloški broj:	Nema podataka
	Registracijski broj po REACH-u:	01-2119471330-49
	CAS broj:	67-64-1
	Indeksni broj:	606-001-00-8

Slika 1 – Registracijski broj po REACH-u za aceton u poglavlju 1.1 STL-a

Forum za razmjenu podataka o tvarima (SIEF) nudi razmjenu informacija o tvarima u grupama kako bi se izbjegla nepotrebna testiranja na životinjama i smanjili troškovi te postigao dogovor o klasifikaciji i obilježavanju tvari. Informacije o registriranim tvarima dostupne su svima na mrežnoj stranici ECHA-e.

Registracija se odnosi na tvari koje se stavljaju na tržište (proizvodnja, uvoz) u količinama ≥ 1 tone. To su tvari s liste EINECS koju čine pojedinačne tvari i tvari u pripravcima.

Odgovornost

Slijed odgovornosti u lancu:

- proizvođač: proizvodnja tvari
- uvoznik: kupnja na tržištu izvan EU-a/EGP-a
- korisnici tvari.

Ako se vaša tvrtka na radnom mjestu koristi kemikalijama (tvarima), potrebno je kod dobavljača tvari provjeriti je li obavljena registracija tvari, ako nije, hoće li ih registrirati do 2018. Je li upotreba tvari obuhvaćena u sigurnosno-tehničkom listu te jesu li sigurnosno-tehnički listovi ažurirani? Slika 2 prikazuje gdje u STL-u možemo pronaći podatak vezan za registraciju pojedinačne tvari u pripravku.

* Gordana Joka, dipl. ing. kem.
e-pošta: stl.gordana@gmail.com

ODJELJAK 3. SASTAV / INFORMACIJE O SASTOJCIMA				
CAS/ EC/ Indeksni broj	Broj registracije po REACH-u	% mase ili raspon	Ime	Razvrstavanje prema Uredbi (EZ) br. 1272/2008 (CLP)
25068-38-6 500-033-5 603-074-00-8	01-2119456619-26	> = 10 – < 20	Produkt reakcije: bisfenol-A-(epiklorhidrina) i epoksi smole (broj srednje molekulske mase ≤ 700)	Nadraž. koža 2; H315 Nadraž. oka 2; H319 Derm. senz. 1; H317
1330-20-7 215-535-7 601-022-00-9	01-2119488216-32	> = 12.5 – < 20	Ksilen	Zap. tek. 3; H226 Ak. Toks. 4; H312 Ak. Toks. 4; H332 Nadraž. koža 2; H315 Nadraž. oka 2; H319 TCOJ 3; H335 Aspir. Toks. 1; H304
107-98-2 203-539-1 603-064-00-3	01-2119457435-35	< 15	1-metoksi-2-propanol	Zap. tek. 3; H226 TCOJ 3; H336
7779-90-0 231-944-3 030-011-00-6	01-2119485044-40	> = 2.5 – < 25	Tricinkov bis(ortofosfat)	Ak. Toks. vod. okol. 1; H400 Kron. Toks. vod. okol. 1; H410
100-41-4 202-849-4 601-023-00-4	-/-	> = 3 – < 5	Etilbenzen	Zap. tek. 2; H225 Ak. Toks. 4; H332 Nadraž. koža 2; H315 Nadraž. oka 2; H319 TCOJ 3; H335 TCOP 2; H373 Aspir. toks.1; H304

Slika 2 – Registracijski broj po REACH-u za pojedinu tvar iz pripravka INTERGARD 251 BUFF PART A KGA904, INTERGARD 251 RED PART A KGA902 (premaz) u poglavlju 3.3 STL-a

Ako se ne ispune zahtjevi u pogledu registracije, tvari se ne smiju upotrebljavati, a istodobno nadležna institucija može poduzeti mjere u smjeru kaznenih odredbi te u konačnici i zaustaviti radnu aktivnost.

Identifikacijom tvari utvrđuje se njezin identitet. Ispravna identifikacija preduvjet je za sve daljnje postupke. Na temelju svojstva za svaku pojedinačnu tvar procjenjuju se opasnosti i rizik. Treba naravno uzeti u obzir i nedostatak određenih informacija za tvar koji kao posljedicu ima određena odstupanja. Važan je aspekt promatrati i kombinirane učinke tvari, jer promatranje tvari pojedinačno ne osigurava dovoljnu zaštitu (ljudsko zdravlje i okoliš). Kako bi se izbjegli/smanjili rizici za ljudsko zdravlje i okoliš nužno je pravilno postupanje.

Rokovi

Rokovi za registraciju tvari u količinama 100 – 1000 t su prošli. Ostao je još jedan rok za registraciju tvari u količinama 1 – 100 t. Zadnji rok za registraciju tvari u količini 1 – 100 t je **31. svibnja 2018.**

Predregistracija se može obaviti do **31. svibnja 2017.**, godinu dana prije zadnjeg roka za registraciju. Predregistracijom se tvrt-

kama omogućava biti na tržištu šest mjeseci prije registracije. Za predregistraciju naknada se ne naplaćuje.

Definirana su i određena izuzeća od registracije (prilog IV i V uredbe).

Važno je paziti na rokove, jer postupak registracije može biti dugotrajan proces (sastavljanje dosjea, organizacija s drugim podnositeljima registracije), a tvari koje nisu registrirane ne smiju se staviti na tržište EU-a.

Zadnjim rokom za registraciju tvari REACH nije gotov. Izazov je mudro primijeniti podatke radi povezivanja na druga područja: zaštitu na radu (izloženost radnika), okoliš i ostalo. Nakon zadnjeg roka za registraciju imat ćemo jedinstven prikaz o registriranim tvarima na tržištu EU-a.

Primjenjujući odredbe iz REACH-a upotreba kemikalija postaje sigurnija. Mnoge kemikalije nestale su s tržišta, ulaže se u sigurnije i alternativne tvari. Izazov za tvrtke su veća financijska ulaganja kako bi došle do traženih podataka i ispunile određene zahtjeve.

Još uvijek nam nije poznat točan broj kemikalija na tržištu. ECHA pretpostavlja da će do 2018. godine biti registrirano minimalno 30 000 tvari.

Tablica 1 – Statistički prikaz registracije po državama: popis podnesenih registracija i registriranih tvari

Država	Registracija	Tvari
Njemačka	11 677	5 149
Ujedinjena Kraljevina	5 488	2 249
Francuska	4 008	1 989
Nizozemska	3 932	1 762
Italija	3 511	1 768
Belgija	3 229	1 689
Španjolska	3 108	1 557
Irska	1 555	768
Švedska	1 205	779
Poljska	1 172	507
Finska	988	494
Češka	774	481
Austrija	715	451
Mađarska	552	431
Grčka	531	189
Rumunjska	377	233
Danska	355	266
Norveška	349	236
Bugarska	323	179
Luksemburg	292	171
Portugal	289	191
Slovačka	219	176

Država	Registracija	Tvari
Litva	161	105
Slovenija	146	103
Cipar	115	52
Estonija	95	70
Hrvatska	85	74
Latvija	64	48
Malta	25	21
Island	21	15
Lihtenštajn	11	10
Ukupno	45 373	22 213

Prema riječima Margot Wallström (jedne od autora REACH-a): “kemikalije su blagoslov i kletva”, uz činjenicu da su kemikalije svuda oko nas i svakodnevno ih upotrebljavamo u proizvodima, na nama je da njihova upotreba bude prednost, da postupamo obzirno kako bi eventualni štetni utjecaji bili na najmanjoj mogućoj razini.

Korisne poveznice

REACH IT: <http://echa.europa.eu/web/guest/support/dossier-submission-tools/reach-it>

Smjernice: <http://echa.europa.eu/support/guidance>

Publikacije: <http://echa.europa.eu/publications>

Prijava za zaprimanje novosti elektroničkim putem: <http://echa.europa.eu/web/guest/subscribe>